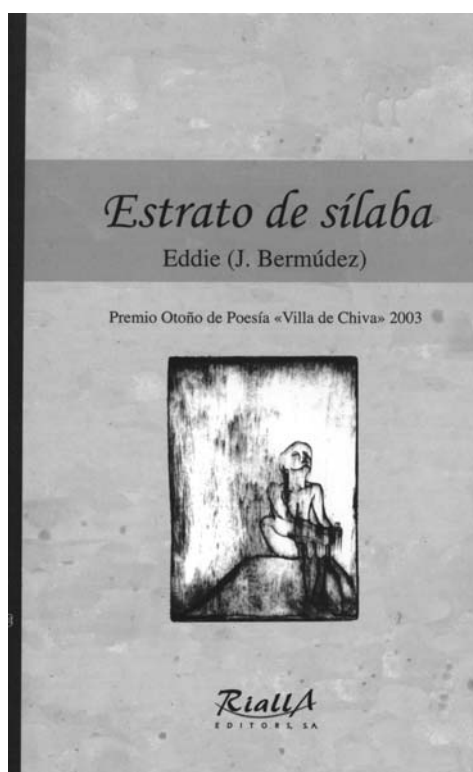

La contundencia de la palabra

Estrato de sílaba es un poemario por el que Eddie (J. Bermúdez) recibió el Premio Otoño de Poesía “Villa de Chiva” 2003. En él el autor explora muy eficazmente el valor de la palabra e indaga en ella para expresar toda una serie de sentimientos. Poemas llenos de vigor con un equilibrado simbolismo.

ESTRATO DE SÍLABA

EDDIE (J. BERMÚDEZ)

IL·LUSTRACIONS DE JULIA MARQUÉS

COL·L. "PROÏS". 14. 55 PÀGS.

RIALLA EDITORS, VALÈNCIA, 2004

No es extraño que Eddie (J. Bermúdez) recibiera el premio Villa de Chiva por esta selección de poemas porque en ellos encierra y transmite con bastante intensidad su exploración personal, su búsqueda a través de la palabra para expresar sentimientos complejos, para apresar de alguna manera el universo verbal que envuelve su particular manera de decir. Soltura y solvencia son la característica de sus versos, que nos transmiten imágenes sugerentes, vivencias, y la mirada personal de su autor.

Los versos de *Estratos de sílaba* poseen fuerza y una gran vivacidad y con ellos Eddie (J. Bermúdez) nos lleva a través de su peculiar aventura por los senderos personales de su experiencia y de su manera de entender la vida. Poesía directa, clara, cuyo único subterfugio es la contundencia de las

palabras. *Estratos de sílaba* es un poemario que se lee casi como si fuera una novela, porque desde las primeras páginas el lector se sumerge de lleno en el elemento poético que configura el autor. De alguna manera, la lectura de estos versos, nos predispone, también, a la reflexión, nos invita a jugar con las palabras y las sensaciones que nos están transmitiendo.

Sin duda alguna, la poesía de Eddie (J. Bermúdez) da un paso adelante con este nuevo trabajo y consolida el prometedor recorrido que iniciará con su primera publicación en 1996. El premio Villa de Chiva con el que se ha premiado esta colección de poemas viene así a confirmarlo. Es muy loable, por otra parte, la labor de este ayuntamiento en su afán por dar a conocer y descubrir autores con la convocatoria anual de sus premios de poesía y narrativa. En el caso de Eddie (J. Bermúdez), nos descubre que tras la apuesta de este joven autor hay seriedad, rigor y ganas de comunicar. Eddie (J. Bermúdez) es un joven poeta nacido en Barcelona, que lleva una trayectoria bastante regular. Hasta el momento ha publicado los siguientes títulos: *Extracto de poemas objeto* (1996), *Cantar de muerte* (1996), *El grito de al lado* (1997), *El bar de Dios* (1997), *Ciudadembarguebrío*

(1998), *Dentre vertidos de extroversión* (1999), *Poemación 1, 2,3*, (1999-2001). Eddie ha cosechado ya varios premios y además del de la Villa de Chiva en el 2003 obtuvo el Primer premio de poesía anti-aurina Toro de Hierro y del Premio Sargantas de Chiva. Sus inquietudes no son sólo literarias (fue miembro de la Tertulia la Buhardilla), sino también teatrales y pictóricas. En la actualidad está trabajando en un proyecto en el que intenta sintonizar pintura y poesía.

Lourdes Rubio

EDDIE

Dos premis internacionals de poesia en/amb molta Germania

Índice i Sima: “Les mirades esbiaixades que, tocant-se-la, es miren la pell. La reiteració que torna sobre la llum i el so de les emocions. La memòria d’altri que s’inclinà tot sol per palpar aquesta fusta. A la boca, ja no hi ha abisme on abocar-se a buscar una paraula salvadora”. Traïment traduït.

ÍNDICE

BENITO DEL PLIEGO

PREMIO INTERNACIONAL DE POESÍA
"GABRIEL CELAYA" 2003

367 PÀGS.

EDITORIAL GERMANÍA, ALZIRA, 2004

SIMA

GUILLERMO FERNÁNDEZ ROJANO

PREMIO INTERNACIONAL DE POESÍA "GERMANÍA" 2003

96 PÀGS.

EDITORIAL GERMANÍA, ALZIRA, 2004

Semblava una editorial tancada, fallida...? Ara ve de nou amb una embranzida, si més no inquietant i contradictòria. Enceta col·lecció amb un gust classicista en l'estètica de la publicació i una despesa extraordinària; a més de promoure un premi internacional de poesia de 6000 €, però ho fa amb anomalies com ara la manca d'informació en la publicació: maquetació, il·lustracions, col·lecció... Si no és una broma o una estratègia monetària i aclareix els criteris, potser els poetes tindran una altra plataforma de publicació. Jo en sóc escèptic. ¿Quins criteris de publicació, la llengua, els assessors, els poetes triats, els ritmes, les col·leccions, les subvencions, els premis, els jurats dels premis que tria, els premis "internacionals", quants exemplars, i on van a parar...? Massa preguntes sense resposta i alguna denúncia amb fundament ho avalen ("google" Concursantes Literarios Unidos contra la Especulación y Tráfico de Influencias, CLUCETI). Tanmateix, i gràcies al miracle que és la literatura, a la fi sempre queda el producte llibre per a ser llegit i avaluat. Així, la primera part d'*Índice*, "Palingenesia", té encara una guspira de les traduccions que de Li Po i d'altres en féu l'Octavio Paz ("y su gesto se confunde con el resplandor del sol y con el chapoteo..."). Segons els membres del jurat que li donaren el premi: "tiene un fuerte interés poético, rigor de

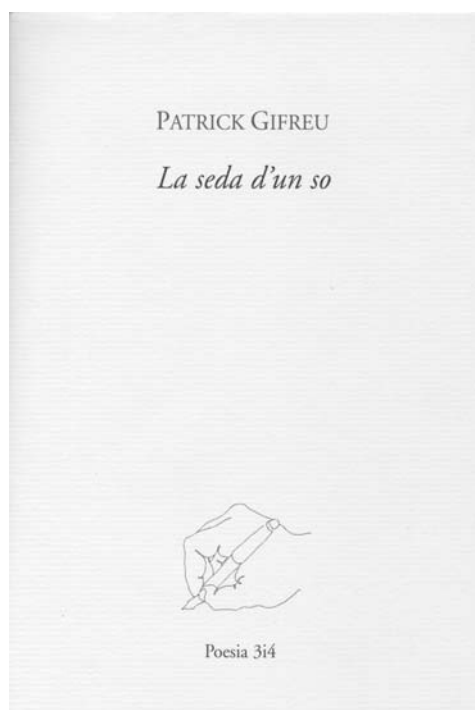
pensamiento, cuidadosa elaboración, densidad y severa belleza". Per un lector apassionat, aquests haikais resulten poc elaborats, amb molta boira (o palla): "Eso piensa, mientras dicen que su hablar es niebla que cubre el paisaje; niebla, que dice mucho más que las palabras". Això sí, amb una tècnica sintàctico-semàntica depuradíssima: "dice el fuego..., lo imprevisible se concreta..., la vibración brutal de su mutismo..., porque el sol desea...". La segona part, anomenada "Índice", és formada per altres 27 proses poètiques que presenten estructura narrativa amb la veu d'un narrador al·lucinat i uns personatges fantasmagòrics: "y al subir ve su imagen, diminuta sucesión de lo infinito."

Pel que fa a *Sima*, el llibre és desigual en les 5 parts. Els poemes s'agraeixen perquè no són massa llargs, però el to definitori, sentencios, de tant en tant profètic i solemne, no arriben a copsar la pretensió amb què es projecta la veu descarnada. Una mica millor i ajustada sona la veu quan s'encara sense veheència amb la intimitat del poeta mateix. En línies generals d'allò dit en resulta literalment el que deia Miguel Catalán en la crítica a *Boca de asno* anterior remesa de l'autor en Germanía: "un poeta pura y simplemente desolado".

Francesc Collado

Prosa poètica, reflexiva i emotiva

Els Premis Octubre, a més de l'esdeveniment cultural més important i emblemàtic del País Valencià, també són una garantia de qualitat per a les obres mereixedores d'algun dels guardons que s'hi lliuren. *La seda d'un so*, per tant, no fa més que corroborar el que ja sabíem.

LA SEDA D'UN SO

PATRICK GIFREU

PREMI DE POESIA VICENT ANDRÉS ESTELLÉS
(XXXII EDICIÓ DEL PREMIS OCTUBRE)

COL·L. "POESIA", 117, 65 PÀGS.

EDITORIAL TRES I QUATRE, VALÈNCIA, 2004

Patrick Gifreu, a més d'escriure poesia, ha traduït al francès alguns dels nostres escriptors de més prestigi. També ha conreat l'assaig en un intent d'acostar-se a dos dels personatges més influents en l'art d'ací i d'arreu del món: Gaudí i Dalí. I fins i tot va tenir la feliç idea de fer una versió al català modern del *Kamasutra català* (o *Mirall de fotre*). Coneguts ja els antecedents de l'autor, passem ara a comentar-ne la darrera obra, *La seda d'un so*, un dels poemaris guanyadors *ex aequo* del Premi de Poesia Vicent Andrés Estellés de 2003.

Es tracta, primer que res, d'una obra que no enganya, un dels pocs llibres premiats que no defrauden i que es guanyen el prestigi que pregona el guardó no de bestreta sinó en acabar de llegir-lo. La prosa poètica o la poesia

en prosa de Patrick Gifreu compta amb la molt cobejada virtut de fer reflexionar d'una manera emotiva: a través dels records. La recreació del passat, d'imatges, paisatges, gent, llocs i sentiments teix els poemes fins fer-ne una xarxa una mica fràgil, tan fràgil com allò que ens fa recordar. Fins i tot, en un dels poemes, apareix una referència explícita a la magdalena de Proust, el més famós detonador de la memòria de la història de la literatura; cosa que es pot entendre de manera ben diversa: com una simple citació o com una pista elaborada que ens ajuda a deduir una de les línies mestres que recorren el poemari de punta a punta. Després tenim els llocs, el paisatge rural i l'urbà, disposats l'un al costat de l'altre, pàgina amb pàgina, en un contrast que causa estranyesa. Les coses, els pobles i les ciutats, però sobretot les persones, són descrites per fer-les reviure. A més a més, entre proses un xic massa erudites i passades de rosca intel·lectual, trobem la prodigiosa capacitat de fer poesia amb allò que per altres només són renecs de gent modesta i de vells que passen les vesprades repenjats al rastell de la porta de casa mentre parlen d'això i d'allò sense més preocupacions que la netedat del seu tros de carrer i tenir la façana ben emblanquinada. Tot

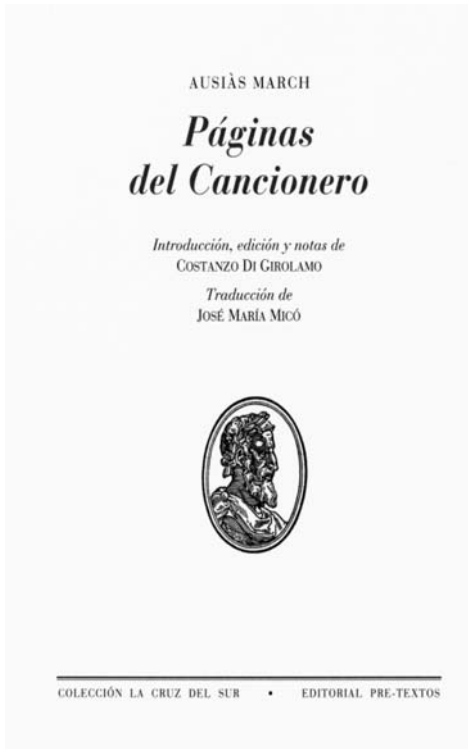
seguit, només haurem de girar pàgina per xafar asfalt i emmirallar-nos en els vidres dels gratacels de Nova York. De la candor rural, dels carrers estrets i costeruts, passem a la xafogor urbana, solcada per grans avingudes d'incomptables carrils, i d'edificis impossibles, hermètics, fets amb bigues d'acer que, segons com es mire, poden arribar a semblar creus pesadíssimes. De fet, és aquest joc, que ens porta d'un extrem a l'altre sense transició, allò que fa de *La seda d'un so* un poemari ben construït, amb una força evocadora i emotiva sorprenents.

Sergi Verger

Nou impuls per a March

Amb l'elegant pulcritud amb què Pre-Textos té selectament aviciats els seus lectors, ha sorprès el tomb de l'any amb una antologia traduïda al castellà d'Ausiàs March a cura nogensmenys que dels professors Constanzo Di Girolamo i de José María Micó.

PÁGINAS DEL CANCIONERO

AUSIÀS MARCH

CONSTANZO DI GIROLAMO (ED.)

TRADUCCIÓN DE JOSÉ MARÍA MICÓ

COL·L. "LA CRUZ DEL SUR"; 711, 537 PÁG.

EDITORIAL PRE-TEXTOS, VALÈNCIA, 2004

Es tracta d'una antologia de cinquantes poemes de March, traduïts al castellà i que són presentats juntament amb la versió catalana original. Els trobem precedits d'una introducció realment esplèndida del professor de la Universitat de Napoli Federico II, Constanzo Di Girolamo, que contextualitza i explica tant l'home com el poeta a qui qualifica sense pal·liatius com "el mejor poeta lírico europeo del siglo XV". Di Girolamo és un bon coneixedor de la literatura catalana medieval, com ho prova la coordinació que dugué a cap per a bastir el *Repertorio informatizzato dell'antica letteratura (RIALC)*, l'objectiu del qual és oferir telemàticament l'inventari i el repertori crític de la poesia catalana dels segles XIV i XV (<http://www.riale.unina.it>), amb una imponent nòmina de col·laboradors d'universitats d'ençà i enllà de la Mediterrània.

D'altra banda, s'afegeix a la intro-

ducció inicial una força valuosa història de la transmissió del text, notable pel que suposa de connector sociològic del text amb el seu temps. L'estudi introductorí acosta la complexa figura personal i literària de March al lector amb claredat i solidesa, com una imprescindible plataforma des d'on accedir-hi. Al seu torn, la traducció ha estat duta a terme pel poeta i professor de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, José María Micó, que ja compta, entre els seus autors traduïts, a un poeta de les dimensions de Tasso. La base de l'edició i la traducció, així com també el propi ordre i numeració dels poemes, ha estat la benemèrita i sòlida fixació que realitzà *in illo tempore* Amadeu Pagès i que Di Girolamo complementa amb les millores de Bohigas, Ferraté, Archer i d'altres estudiosos marquians. Realment, la tasca duta a terme mostra un excel·lent nivell i un rigor profund en l'opció per una o altra forma.

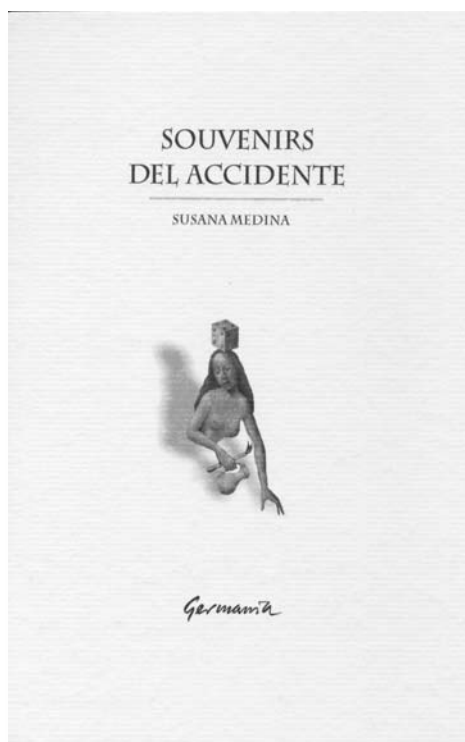
El resultat constitueix una magnífica carta de presentació de la lírica marquiana per al lector en castellà o que pot aproximar-s'hi a partir d'aquesta llengua, on trobarà pulcrament seleccionats i força acuradament traduïts aquells poemes que, tot i la

dificultat que suposa excloure qualche composició d'un autor de la magnitud de March, poden constituir —en una citació recollida d'Aurelio Roncaglia— el millor pont per a què el lector pugui cremar-lo a les seues esquenes un cop assolit el sentit de l'original. Podem saludar, doncs, aquesta traducció com una baula més de la notable cadena de traduccions d'Ausiàs March a altres llengües, com a prova de la vigència de la seua literatura per damunt del temps i de les circumstàncies. Qui diu que no són bons temps per a la lírica? Aquesta magnífica edició de Pre-Textos d'un poeta mort —i quin poeta!— fa més de cinc segles bé que ho pot desmentir.

Alexandre Navarro

Vanguardia poética

La editorial Germania, en su colección de poesía "Hoja por Ojo", nos presenta dos nuevos títulos: el de la angloespañola Susana Medina, *Souvenirs del accidente* y la antología del poeta neoyorquino Jerome Rothenberg, *Poemas para el juego del silencio*. Dos escrituras con el nexo común de la vanguardia poética.

SOUVENIRS
DEL ACCIDENTE

SUSANA MEDINA

Germania

SOUVENIRS DEL ACCIDENTE

SUSANA MEDINA

PRÒLEG DE JUAN MASOLIVER RÓDENAS

COL·L. "HOJA POR OJO", 24. 98 PÀGS.

EDITORIAL GERMANIA, ALZIRA, 2004

POEMAS PARA EL JUEGO
DEL SILENCIO

(Antología)

JEROME ROTHENBERG

Traducción, Selección y Prólogo de Mercedes Roffé

Germania

POEMAS PARA EL JUEGO DEL SILENCIO

JEROME ROTHENBERG

TRADUCCIÓ, SELECCIÓ I PRÒLEG DE MERCEDES ROFFÉ

COL·L. "HOJA POR OJO", 23. 121 PÀGS.

EDITORIAL GERMANIA, ALZIRA, 2004

Cuenta Juan Masoliver Ródenas en el prólogo al libro de Susana Medina que la singularidad de su escritura “está marcada, como su vida, por el desarraigo”. Nacida en Inglaterra de padre español y madre alemana y educada en Valencia, esta escritora de múltiples facetas, además de viajar por medio mundo, ha frecuentado diversos géneros literarios como la novela, el cuento o el guión cinematográfico. También ha participado en encuentros con artistas, *performances*, etc., lo que nos muestra el amplio abanico de intereses e inquietudes de la escritora. Todo lo cual, huelga decirlo, parece haber influido de forma decisiva en su literatura, en su particular poética.

Y es que la escritura de Susana Medina simula un desbordante río de palabras, conceptos y aun sueños que se arremolinan y dan como fruto fugaces poemas o reducidos aforismos que tienden a la prosa poética. En *Souvenirs del accidente*, la poética de la escritora angloespañola (Hampshire, Inglaterra, 1966) se ve desbordada en sus límites por influencias de diversa condición y, lo que es aún más importante, por el cúmulo de la experiencia y por la intensidad del sentimiento con el que vive y escribe.

A lo largo de los cuatro apartados y un epílogo de que se compone este libro, su escritura evoca retazos de la llamada poesía conversacional y urbana, aquella que desplegaron en los años 50 poetas de la Escuela de Nueva York como Frank O’Hara (“En el metro / una invasión de estheticiennes / las estheticiennes / son ahora las enfermeras de la belleza”, nos dice en “Estudiantes del instituto de belleza”). Pero también resulta evoca-

dora de mundos fantasmales, de sueños y soledad, de reflexión onírica, como observamos en el poema “La rosa alucinada”: “Y tras el miedo / y el terror (...) / comprender que hay vivencias inexplicables”; de este lado, emparenta con el André Breton de *Nadja* y los paisajes desolados del pintor belga Paul Delvaux, que dejan entrever una sensación de tenue zozobra. Nada resulta gratuito. Por otra parte, los nombres de Walter Benjamin, Jorge Luis Borges o Friedrich Nietzsche, si no influencia, al menos sí que otorgan una temática a su autora, un objeto para sus versos que buscan y encuentran el diálogo, un soliloquio a menudo consigo misma que desvela encuentros y casualidades.

La antología *Poemas para el juego del silencio*, del escritor judío Jerome Rothenberg, nacido en Nueva York en 1931, nos llega en versión de la escritora argentina Mercedes Roffé (Buenos Aires, 1954), quien también se ha encargado de la selección y edición del libro. En el prólogo que le dedica, Roffé destaca el deseo de Rothenberg de romper con la tradición literaria, adentrándose de este modo en la búsqueda de una experimentación más radical que le permita ir más allá de la “palabra ritual” de Blake, la “palabra lúdica” de Tristan Tzara o la “palabra-dibujo” de Guillaume Apollinaire.

Este volumen contiene poemas de *Sol blanco sol negro* (1960), *Al margen de Stein y otros* (1966), *Conversaciones* (1968), *Diario Séneca* (1978), *En vena dadaísta* (1983), *Khurbn & otros poemas* (1989) y el más reciente *Siembra & otros poemas* (1996).

Rafa Martínez

Sin fronteras

El mundo nos interesa por sus mayores contradicciones: del “todo y nada” de Blaise Cendrars al “grandes y pequeños” de Media Vaca; del este al oeste, del norte al sur y de lo real a lo irreal. *Panamá o las aventuras de mis siete tíos* es un libro para grandes y pequeños donde encontramos a la vez todo y nada.

PANAMÁ O LAS AVENTURAS DE LOS SIETE TÍOS

BLAISE CENDRARS

DIBUJOS DE FABIO ZIMBRES

COL·L. "GRANDES Y PEQUEÑOS", 140 PÀGS.

EDITORIAL MEDIA VACA, VALÈNCIA, 2004

En vez de los teoremas de Pitágoras y de Tales, el sistema educativo debería insistir en enseñarnos el amor por los libros, haciendo que podamos viajar a través de la humanidad entera desde una silla, una cama, desde una habitación. Blaise Cendrars eligió viajar con los trenes, los barcos y su voluntad. Con 16 años, el joven poeta se da a la fuga, pero no se escapa escondiéndose en el bosque más cercano o en casa de un amigo del vecindario, huye subiéndose en un tren que se dirige hacia la capital de la entonces URSS, Moscú. Más tarde, alcanzará China a bordo del transiberiano. Blaise Cendrars, cuyo nombre verdadero es Frederic-Louis Sauser, es un donante de imaginación: regala sueños, perspectivas y hori-

zontes. La vida de este poeta suizo fue marcada por sus diversas aventuras a través del mundo. Su obra es el reflejo de sus peregrinaciones, con sus bellas historias y sus destinos espléndidos, maravillosos. Viajó de Italia a la India, de Moscú a Nueva York, de Francia a Brasil, de lo onírico a Panamá. El poeta, durante sus peripecias, trabajó de vendedor de cuchillos de bolsillo, de guionista en Hollywood, de apicultor, de vendedor de ataúdes... Fue también malabarista en un *music-hall* de Londres donde compartía su habitación con el entonces aún desconocido Charlie Chaplin. Vivirá una parte de su vida entre los zingaros y llegará a conocer, entre muchos grandes artistas, el virtuoso guitarrista Django Reinhardt. Se alistó al ejército francés siendo legionario durante la Primera Guerra Mundial y, en esta ocasión, perdería el brazo derecho.

Panamá o las aventuras de mis siete tíos, escrito en 1913-1914 y editado por primera vez en 1918 con ilustraciones del pintor Raoul Dufy, representa su tercer gran poema después de *Pasqua a Nueva York*, 1912 y *La prosa del transiberiano y la pequeña Jehanne de Francia*, 1913 (este último poema de dos metros de altura). Blaise Cendrars tenía siete tíos y todos llevaban el

mismo nombre por compartir un solo pasaporte: Alfred. Se quedaron juntos hasta que el más pequeño alcanzó la mayoría de edad y luego cada uno marchó por su lado, sin dejar de mantener correspondencia con su hermana (la madre del poeta), a la cual le enviaban cartas llenas de historias insólitas que pertenecían, sobre todo, al universo onírico. Siete destinos fantásticos en un planeta fantástico: está el Alfred budista terrorista, el Alfred cocinero que no conoce el sedentarismo, el Alfred carnicero... “y había aún algo más, la tristeza y la nostalgia”. Media Vaca, con este libro, inaugura una nueva colección: “Grandes y pequeños”, nombre que no da cuenta, únicamente, del tamaño de los libros. Las ilustraciones de Fabio Zimbres destacan por su calidad y su apoyo a la(s) leyenda(s): la misteriosa vida del poeta Blaise Cendrars y la de los siete tíos.

Jerome Biard

FABIO
ZIMBRES
DIBUJOS **BLAISE
CENDRARS**

La llargària del meu punyal

Un cert barroquisme sexual predomina en aquest poemari de Lluís Alpera (València, 1938), publicat originàriament en 1985. Un recull d'imatges eròtiques rememorades per una veu poètica que afronta d'aquesta manera el moment de tancar el seu recorregut.

**SURANT ENMIG DEL NAUFRAGI FINAL, CONTEMPLA
EL VOLUPTUÓS INCENDI DE TOTES I CADASCUNA
DE LES FLORS DEL NÚBIL HIBISCUS**

LLUÍS ALPERA

DIBUXXOS DE MANUEL BOIX

PRÒLEG DE DAVID CASTILLO

COL.: "POESIA", 61, 71 PÀGS.

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2004

Recuperació per part de Bromera d'aquesta obra de Lluís Alpera, publicada originalment en 1985 per Llibres del Mall. I és en aquest sentit que, al pròleg, i en referir-se a la recepció que aquest poemari va tenir en el seu moment, David Castillo comenta la novetat que suposava en un ambient de cansament provocat per les obtuses mirades de melic d'una bona part de la diluïda en el no-res —si és que mai va existir— generació poètica dels setanta. I és curiós que parli d'un “formalisme adolescent” d'aquells autors per tal d'oposar-lo a l'aire nou que aportaria el poemari d'Alpera, perquè la sensació que dóna una part important dels versos que el componen és el de la ingenuïtat pròpia d'un recull de vegades massa tediós de tòpics adolescents.

La *història* —si se'ns permet el mot— que s'hi amaga està escrita en passat: recurrents al·lusions a la tardor situen el lloc des d'on el *Jo* poètic rememora experiències eròtiques, en un intent de carregar l'equipatge d'aquestes imatges —les “flors del núbil *hibiscus*”— per tal d'emprendre l'últim viatge, el del “naufregi final”. Així doncs, allò que trobarà el lector que s'hi apropa per primer cop és allò que podríem anomenar poesia eròtica, “més sexual que sensual” en podem llegir al pròleg, en què la veu poètica, com un autèntic *voyeur*, assisteix i ens fa assistir a la seua pròpia experiència. I en el recorregut que hi engega l'acompanyen —de manera més o menys explícita— alguns dels grans noms de la poesia catalana: especialment March i Estellés, però també Salvat-Papasseit o els personatges femenins de Martorell. Un recorregut que es construeix sobretot a partir del recurs a la imatge, en un intent de dotar de plasticitat les escaramusses amatòries que s'hi representen.

I, tanmateix, el resultat és desigual, i l'obra peca en massa ocasions d'un barroquisme desmesurat, d'una *excessivitat* que s'endevina des del mateix títol, d'un carregament d'imatges embafadores i tòpiques en una bona

part. Ingènues també, com ingènua és la dedicatòria inicial a una “Airam d'Adiell”, que apareixerà després invocada en algun dels poemes. Així, de la sensació de saturació que provoquen versos com “l'arrogant caverna engolidora / de l'entrecuix més dolç i esvarós”, es passa al tòpic carregat d'acne de “la llargària del meu sagnant punyal, / quan et feria tan dolçament i salvatge”, en convivència amb altres imatges indubtablement molt més reeixides: “Com un peix malferit tret de l'aigua amb / ulls d'una tremolor tèrbola i letal”.

En aquest context, resulta doblement encertada la recuperació dels dibuixos de Manuel Boix que ja acompanyaven la primera edició: per la pròpia qualitat d'aquests que —més enllà de limitar-se a reinterpretar els textos d'Alpera— esdevenen en ells mateixos peces indispensables de l'obra, i pel contrapunt que suposen des de la bella i senzilla nuesa de les seues línies a una lletra de tintes massa carregades.

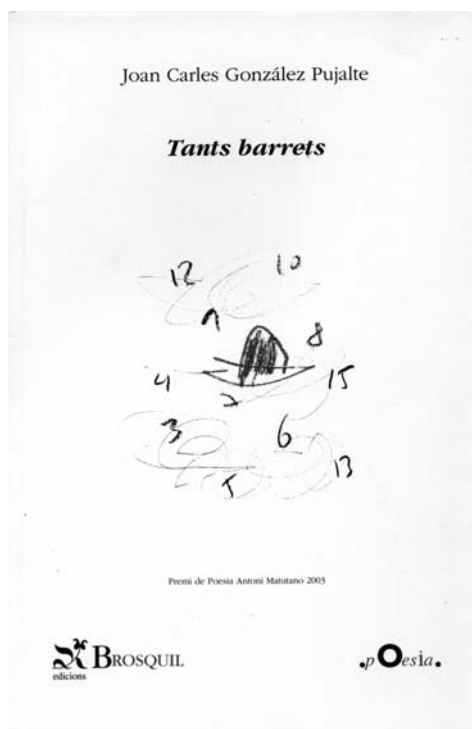
Pere Calonge

Surant
 enmig del naufragi final,
 contemple el voluptuós
 incendi de totes
 i cadascuna de les flors
 del núbil *hibiscus*

Els carrerons del record

Un llibre com un plànol —a manera de breus instantànies— que ens proposa un itinerari per una ciutat industrial i que, a més, ha estat guardonat amb el Premi de Poesia Antoni Matutano de l'Ajuntament d'Almassora.

TANTS BARRETS

JOAN GONZÁLEZ PUJALTE
COL·L. "POESIA", 29, 48 PÀGS

BROSQUIL, VALÈNCIA, 2004

Després de sis llibres publicats González Pujalte (Mataró, 1963) amb aquest lliurament reprén la línia encetada en títols anteriors com *Les conspiracions*. Quaranta poemes breus sense títol, una col·lecció d'instantànies que intenten retratar la ciutat de la seua joventut i infantesa, concretament la dels anys setanta. Tal com va ocórrer en Baudelaire, un dels primers en incorporar la gran urbe a la poesia, ací la ciutat esdevé subjecte i objecte poètic alhora.

L'autor ofereix una visió fragmentada, quasi calidoscòpica, conscient de la impossibilitat de copsar-la tota d'una, d'aquí el títol extret de la dita "Tants caps, tants barrets". Amb una perspectiva pessimista i desencantada recorre cadascú dels indrets d'una ciutat postindustrial (potser la seua

natal) plena d'abocadors, solars, jardins abandonats, edificis apuntalats o antigues fàbriques, com si foren bodegons o natures mortes, on els únics éssers que hi habiten són gossos i gats. Espais esbossats a partir de multitud d'objectes quotidians (neons trencats, el popular cotxe dos cavalls, el sifó del vàter, caixes de sabates, etc.) i que connecten de ben aprop amb l'imaginari d'un lector generacional. De vegades aquest espai es retrata d'una manera surrealista, com per exemple: *"canonades per on baixaven els infants nonats, / turbulència de pluja torrencial a ciutat"*. Unes altres hi és la violència i la inseguretat del dia a dia: *"la nit que els apresona amb les seves tenalles/ de sirenes d'ambulància"*. I finalment, l'espai també pot ser l'escenari d'un crim: *"la policia va prohibir atansar-s'hi"*, que ens recorden inevitablement *Poeta en Nueva York* de Lorca. Versos que conjuguen equilibradament la intimitat pròpia amb l'aliena (no debades una cita sartiana d'*Intimitat* encapçala aquest recull). En el primer cas el poeta intenta recuperar mitjançant la memòria les escenes i traços de la seua joventut: *"Jo, infant, comptant pacient les tórtors del capvespre / de l'estructura urbana"*. Encara que en algun poema arribe a

preguntar-se derrotat per la seua utilitat: *"Per a què el record fosc, florit, perdedor/ al plànol de la ciutat de babel, agut, negre..."*. En altres poemes, però, intercala la mirada tafanera i furtiva d'un *voyeur* que espia els seus conciutadans darrere la finestra com fa amb una veïna que es despulla.

Tanmateix, no voldríem quedar-nos en una lectura superficial com a llibre de fotografies urbanes, ja que per damunt d'aquests motius planegen el temes clàssics de la literatura, és a dir: l'aïllament, la incomunicació i, per tant, la solitud (*"S'atura i pensa: Sóc ben sol"*) i la necessitat urgent de canalitzar l'energia sexual dins de la repressió política i religiosa del moment, a través d'un desig molt personal del poeta (*"que fóra el llenguatge una nova forma d'expressió de llengües entrelaçades"*). Tant de bo.

J. Ricart

